

Reallønnen steg for offentligt ansatte i 3. kv. 2023

Danmarks Statistiks implicitte lønindeks viser en lønudvikling i den private sektor på 3,6 pct. i 3. kvartal 2023. Danmarks Statistiks standardberegnete lønindeks viser en lønudvikling i den private sektor 4,9 pct. i 3. kvartal 2023. I begge indeks er lønudviklingen i den private sektor tiltaget hhv. med 0,7 pct.-point og med 1,4 pct.-point i forhold til 2. kvartal 2023.

I den offentlige sektor viser det implicitte lønindeks en lønstigningstakt for statsansatte på 2,2 pct., mens lønudviklingen for kommunalt og regionalt ansatte var hhv. 3,1 pct. og 2,8 pct. i 3. kvartal 2023. Det standardberegnete lønindeks viser en statslig lønudvikling på 2,4 pct., og en kommunal og regional lønudvikling på hhv. 2,9 pct. og 2,5 pct. i 3. kvartal 2023, *jf. tabel 1.*

Tabel 1 Oversigt over lønstigningerne, udvalgte områder

	1. kv. 2022	2. kv. 2022	3. kv. 2022	4. kv. 2022	1. kv. 2023	2. kv. 2023	3. kv. 2023
	----- Årlig ændring i pct. -----						
DA området	3,8	3,4	3,5	3,6	3,1	3,4	4,9
DST - Standardberegnet							
Privat sektor	2,6	2,6	2,5	3,2	3,6	3,5	4,9
Offentlig sektor	1,9	2,2	2,1	3,1	2,9	2,6	2,7
Kommuner	2,0	1,8	1,8	3,3	3,2	2,9	2,9
Regioner	1,9	2,6	1,8	3,2	2,4	2,4	2,5
Staten	1,5	2,5	2,8	2,5	2,7	2,2	2,4
DST - Implicit							
Privat sektor	2,2	2,5	2,6	2,9	3,2	2,9	3,6
Kommuner	2,0	1,8	1,8	3,3	3,1	2,8	3,1
Regioner	2,1	2,7	2,5	3,3	3,0	2,7	2,8
Staten	1,9	2,6	2,9	2,6	2,6	2,0	2,2
Forbrugerpriser	4,8	7,4	9,2	9,2	7,3	3,6	2,1

Anm.: "DST - standardberegnet" er lønudviklingen i henhold til det standardberegnete lønindeks fra Danmarks Statistik. "DST - implicit" er lønudviklingen i henhold til det implicitte lønindeks fra Danmarks Statistik.

Kilde: Danmarks Statistik og DA's Konjunktur Statistik.

Inflationen var 2,1 pct. i 3. kvartal 2023, hvilket er godt 1,4 pct.-point lavere end 2. kvartal 2023. Det betyder, at der var en reallønsfremgang for ansatte i kommuner og regioner på ca. 0,9 og 0,7 pct., mens stigningen var 0,1 pct. for ansatte i staten i henhold til det implicitte lønindeks. I henhold til det standardberegnete lønindeks steg reallønnen med 0,8 pct. for kommunalt ansatte, med 0,4 pct. for regionalt ansatte og med 0,3 pct. for statsansatte. Reallønsfremgangen i 3. kvartal 2023 kommer efter ni kvartaler i træk med faldende realløn for ansatte i alle tre offentlige delsektorer. Det gælder ved begge lønindeks.

Den private lønudvikling

I 3. kvartal 2023 oplevede den private sektor en lønudvikling på 4,9 pct. ifølge Danmarks Statistiks standardberegnete lønindeks. Dette er 1,4 pct.-point over udviklingen i 2. kvartal 2023. Inden for den private sektor viste *bygge og anlæg* den største lønstigningstakt på 5,9 pct. i 3. kvartal 2023. Den laveste lønstigningstakt var for *administration, undervisning af sundhed*, der lå på 3,1 pct. i samme periode, jf. tabel 2a.

I 3. kvartal 2023 var lønudviklingen i den private sektor 3,6 pct. i henhold til Danmarks Statistiks implicitte lønindeks. Det er 0,7 pct.-point over udviklingen i 2. kvartal 2023. Inden for den private sektor havde *industri mv.* den højeste lønstigningstakt på 4,5 pct. i 3. kvartal 2023, mens *kultur, fritid og anden service* havde den laveste lønstigningstakt på 1,6 pct. i 3. kvartal 2023, jf. tabel 2b.

Den største forskel mellem det implicitte lønindeks og det standardberegnete lønindeks i 3. kvartal 2023 er for *bygge og anlæg*, hvor lønudviklingen i det standardberegnete lønindeks er 3,0 pct.-point højere end i det implicitte.

Tabel 2a. Lønudvikling i den private sektor – standardberegnet

	3. kvrt. 2022	4. kvrt. 2022	1. kvrt. 2023	2. kvrt. 2023	3. kvrt. 2023
	----- Årlig ændring i pct. -----				
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	2,2	3,7	3,9	3,6	5,1
Bygge og anlæg	3,3	3,1	5,2	3,9	5,9
Handel og transport mv.	3,0	2,3	3,2	3,9	5,3
Information og kommunikation	2,2	3,3	3,2	3,1	4,6
Finansiering og forsikring	2,0	2,2	2,6	2,6	4,8
Ejendomshandel og udlejning	1,3	3,3	3,2	3,0	3,7
Erhvervsservice	1,8	4,0	4,1	3,4	4,9
Administration, undervisning og sundhed	3,5	4,4	2,9	2,7	3,1
Kultur, fritid og anden service	2,4	3,3	2,7	3,5	3,9
I alt, standardberegnet	2,5	3,2	3,6	3,5	4,9

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 2b. Lønudvikling i den private sektor - implicit

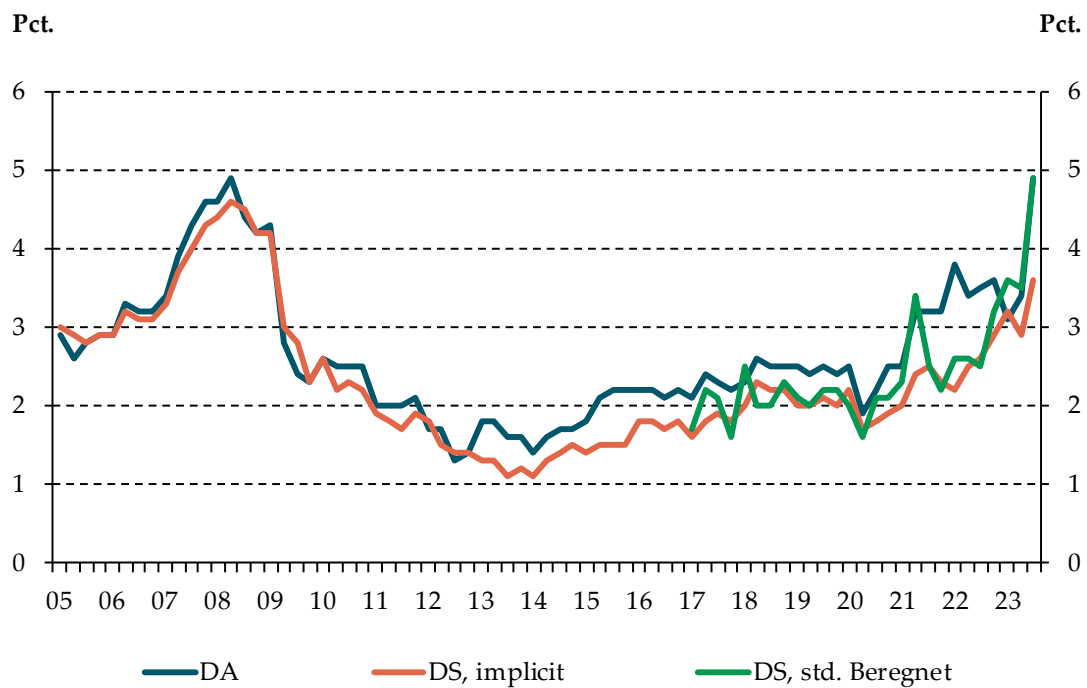
	3. kvrt. 2022	4. kvrt. 2022	1. kvrt. 2023	2. kvrt. 2023	3. kvrt. 2023
	----- Årlig ændring i pct. -----				
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	2,2	2,9	3,3	3,2	4,5
Bygge og anlæg	3,0	3,0	3,7	2,5	2,9
Handel og transport mv.	3,2	3,2	3,4	3,2	3,7
Information og kommunikation	2,3	2,7	2,7	2,6	3,1
Finansiering og forsikring	2,0	2,6	2,7	2,9	4,0
Ejendomshandel og udlejning	2,8	2,7	3,0	2,0	2,5
Erhvervsservice	3,7	3,9	3,6	2,8	3,7
Administration, undervisning og sundhed	0,8	1,4	2,5	1,8	2,1
Kultur, fritid og anden service	0,8	1,6	1,5	1,7	1,6
I alt, implicit	2,6	2,9	3,2	2,9	3,6

Kilde: Danmarks Statistik.

Lønudviklingen i henhold til det implicitte lønindeks for den private sektor har siden 2013 været lavere end DA's lønudvikling - med undtagelse af 1. kvartal 2023. Forskellen har gennemsnitligt været ca. 0,5 pct.-point - dog med tendens til lidt større forskelle i de seneste år. I 3. kvartal 2023 var udviklingen i det implicitte lønindeks for den private sektor 1,3 pct.-point under lønudviklingen på DA-området, jf. figur 1.

Lønudviklingen i henhold til det standardberegneede lønindeks har gennemsnitligt været omkring 0,4 pct.-point under lønudviklingen på DA-området, om end der er enkelte kvartaler i perioden hvor lønudviklingen i det standardberegneede indeks overstiger lønudviklingen på DA-området. I de seneste to kvartaler har lønudviklingen på DA-området og i henhold til det standardberegneede lønindeks ligget på omtrent samme niveau, jf. figur 1.

Figur 1. Opgørelser af den private lønudvikling

Kilde: Danmarks Statistik og DA's Konjunktur Statistik.

Boks 1. Det nye standardberegnete lønindeks

Danmarks Statistik har gennemført et serviceeftersyn af det standardberegnete lønindeks. Danmarks Statistik valgte i forbindelse med serviceeftersynet at implementere en række ændringer i metoden bag det standardberegnete lønindeks. Med offentliggørelsen af det nye indeks blev værdierne for hele perioden tilbage til 2016 gendgivet.

Det implicitte lønindeks er ikke undersøgt i serviceeftersynet og heller ikke påvirket heraf. Offentliggørelsen af det implicitte lønindeks fortsætter som hidtil.

Det standardberegnete lønindeks søger at løse et problem i det implicitte lønindeks, hvor udviklingen beregnes på gennemsnit af hele populationen. Skift i medarbejdersammensætningen kan dermed påvirke lønudviklingen. Fx vil et skift i retning af flere højtlønnede på bekostning af færre lavtlønnede i sig selv øge gennemsnitslønnen, også uden at den højtlønnede gruppe eller den lavtlønnede gruppe oplever en stigning i lønnen. Det standardberegnete lønindeks er baseret på gennemsnit for ensartede medarbejdergrupper, der så vægtes sammen til et nyt lønindeks. På den vis vil eventuelle ændringer i beskæftigelsessammensætningen ikke påvirke lønudviklingen.

Den private lønudvikling med den reviderede tidsserie gennemsnitligt set knap 0,2 pct.-point højere i henhold til det standardberegnete lønindeks end i henhold til det implicitte lønindeks, når man ser på perioden siden 1. kvartal 2017. Den regionale lønudvikling opgjort ved det standardberegnete lønindeks er gennemsnitligt godt 0,2 pct.-point lavere end den implicitte lønudvikling, og for statsansatte er lønudviklingen opgjort ved det standardberegnete lønindeks gennemsnitligt ca. 0,1 pct.-point lavere end ved det implicitte. Den kommunale lønudvikling er gennemsnitligt ca. 0,1 pct.-point højere med det standardberegnete end med det implicitte lønindeks, jf. tabel A.

Tabel A. Lønstigninger med det standardberegnete og implicitte lønindeks

	4. kv. 2022	1. kv. 2023	2. kv. 2023	3. kv. 2023	Gns. siden 1. kv. 2017
Standardberegnet	----- Årlig ændring i pct. -----				
Privat sektor	3,2	3,6	3,5	4,9	2,4
Kommuner	3,3	3,2	2,9	2,9	2,1
Regioner	3,2	2,4	2,4	2,5	2,0
Staten	2,5	2,7	2,2	2,4	2,0
Implicit					
Privat sektor	2,9	3,2	2,9	3,6	2,2
Kommuner	3,3	3,1	2,8	3,1	2,0
Regioner	3,3	3,0	2,7	2,8	2,2
Staten	2,6	2,6	2,0	2,2	2,1

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Det nye standardberegnete indeks viser et lidt andet billede af lønudviklingen i sektorerne, end det tidligere standardberegnete indeks. Metodeændringerne har især haft betydning for lønudviklingen i den private sektor. I store træk er lønudviklingen i den private sektor som helhed blevet lavere, og udsvingene er blevet en smule større sammenlignet med den tidligere version af det standardberegnete lønindeks. Der er ikke sket større ændringer i de overordnede offentlige indeks som følge af revisionen.

Lønudviklingen i den offentlige sektor

Profilen for de faktiske lønstigninger i de offentlige delsektorer afspejler typisk i høj grad profilen for de aftalte lønstigninger.

Baseret på det standardberegnete lønindeks var lønudviklingen for statsansatte 2,4 pct. i 3. kvartal 2023. Dette var 0,2 pct.-point over lønudviklingen på 2,2 pct. i 2. kvartal 2023. Blandt statens ansatte oplevede *forskning og udvikling* samt *undervisning* den højeste lønstigningstakt med 2,4 pct. i 3. kvartal 2023. Den laveste lønstigningstakt var for *administration, forsvar og politi* samt *kultur, fritid og anden service* som lå på 2,2 pct. i samme periode, jf. tabel 3a.

Lønstigningstakten på baggrund af det implicitte lønindeks for ansatte i staten var 2,2 pct. i 3. kvartal 2023, hvilket var 0,2 pct.-point over udviklingen i forrige kvartal. Den

højeste branchevise lønstigning i staten var inden for *undervisning*, hvor lønstigningstakten lå på 2,3 pct. i 3. kvartal 2023. Den laveste lønudvikling var inden for *forskning og udvikling*. Her var lønstigningstakten 1,5 pct., jf. tabel 3b.

Den største forskel mellem det implicitte lønindeks og det standardberegnete lønindeks er for *forskning og udvikling*, hvor udviklingen i henhold til det standardberegnet lønindeks er 0,9 pct.-point højere end i det implicitte.

Tabel 3a. Lønudvikling i staten - standardberegnet

	3. kvrt. 2022	4. kvrt. 2022	1. kvrt. 2023	2. kvrt. 2023	3. kvrt. 2023
	----- Årlig ændring i pct. -----				
Forskning og udvikling	2,8	2,5	2,4	2,5	2,4
Administration, forsvar og politi	3,1	2,7	2,8	2,1	2,2
Undervisning	2,5	2,6	2,7	2,4	2,4
Kultur, fritid og anden service	2,3	2,3	2,9	2,3	2,2
I alt, standardberegnet	2,8	2,5	2,7	2,2	2,4

Kilde: Danmarks Statistik.

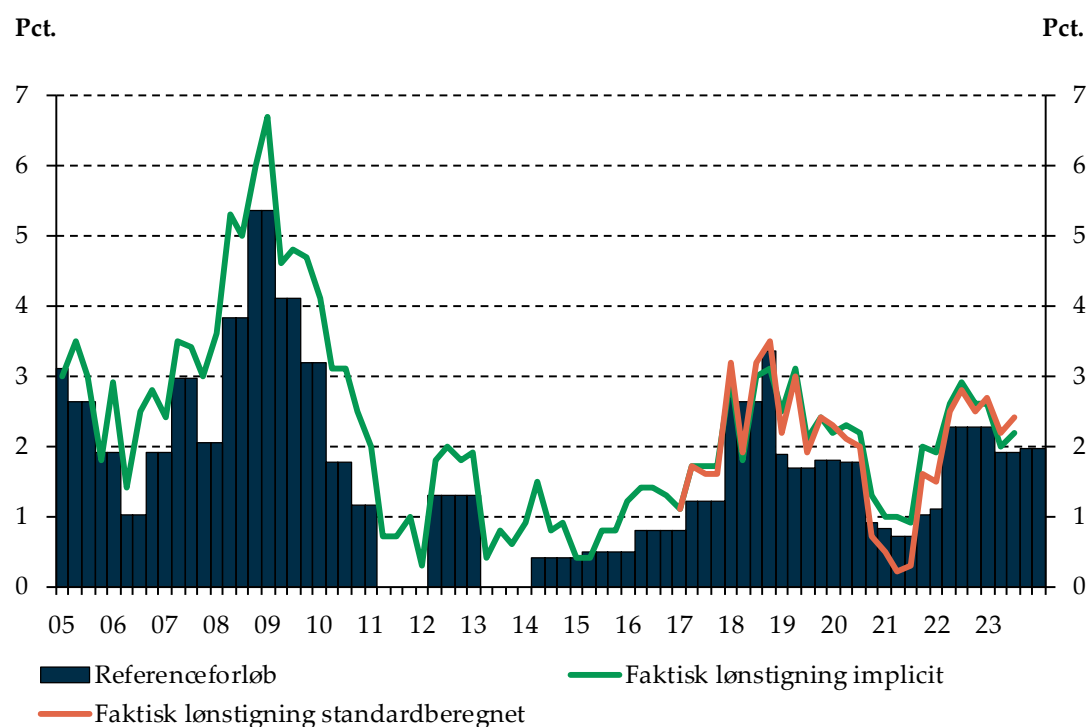
Tabel 3b. Lønudvikling i staten – implicit

	3. kvrt. 2022	4. kvrt. 2022	1. kvrt. 2023	2. kvrt. 2023	3. kvrt. 2023
	----- Årlig ændring i pct. -----				
Forskning og udvikling	1,5	1,2	0,7	1,8	1,5
Administration, forsvar og politi	3,4	2,8	2,8	2,0	1,8
Undervisning	2,5	2,8	2,7	2,3	2,3
Kultur, fritid og anden service	2,7	2,6	2,4	2,1	1,9
I alt, implicit	2,9	2,6	2,6	2,0	2,2

Kilde: Danmarks Statistik.

For den statslige lønudvikling er der typisk en vis positiv reststigning. Dvs. at den faktiske lønudvikling overstiger referenceforløbet. Det er også tilfældet i 3. kvartal 2023, hvor lønudviklingen var 0,3 pct.-point over referenceforløbet opgjort ved det implicitte lønindeks og 0,5 pct.-point over referenceforløbet iht. det standardberegnete lønindeks, jf. figur 2.

Figur 2. Faktisk lønstigning og referenceforløb i staten

Anm.: Referenceforløbet er defineret som summen af generelle lønstigninger, centrale puljer, udmøntning fra reguleringsordningen, lokal- og chefløn samt feriefridage. Lønudviklingen i enkelte kvartaler kan være påvirket af forsinkelser i forhold til aftalte lønreguleringer.

Kilde: Danmarks Statistik og Statistikudvalget samt egne beregninger.

Baseret på det standardberegnete lønindeks holdt de kommunalt ansatte en lønudvikling på 2,9 pct. i 3. kvartal 2023, hvilket er det samme som udviklingen i 2. kvartal 2023. De kommunalt ansatte inden for *administration* havde den højeste lønstigningstakt med 3,2 pct. i 3. kvartal 2023, mens den laveste lønstigningstakt var inden for *sociale institutioner*, hvor den lå på 2,8 pct. i samme periode, jf. tabel 4a.

Lønstigningstakten på baggrund af det implicite lønindeks for ansatte i kommunerne steg fra 2,8 pct. i 2. kvartal 2023 til 3,1 pct. i 3. kvartal 2023. Den højeste branchevise lønstigning i kommunerne i 3. kvartal 2023 var 3,7 pct. inden for *kultur og fritid*, mens den laveste branchevise lønstigning var 2,8 pct. inden for *undervisning*, samt *rengøring mv.*, jf. tabel 4b.

Tabel 4a. Lønudvikling i kommunerne – standardberegnet

	3. kvrt. 2022	4. kvrt. 2022	1. kvrt. 2023	2. kvrt. 2023	3. kvrt. 2023
	----- Årlig ændring i pct. -----				
Rengøring og anden operationel service	1,9	3,5	3,3	3,0	3,1
Administration	1,6	3,8	3,3	3,0	3,2
Undervisning	1,7	3,2	3,1	2,9	2,9
Sundhedsvæsen	2,0	3,5	3,4	3,3	3,0
Sociale institutioner	1,8	3,3	3,1	2,8	2,8
Kultur og fritid	1,9	3,8	3,6	3,2	2,9
I alt, standardberegnet	1,8	3,3	3,2	2,9	2,9

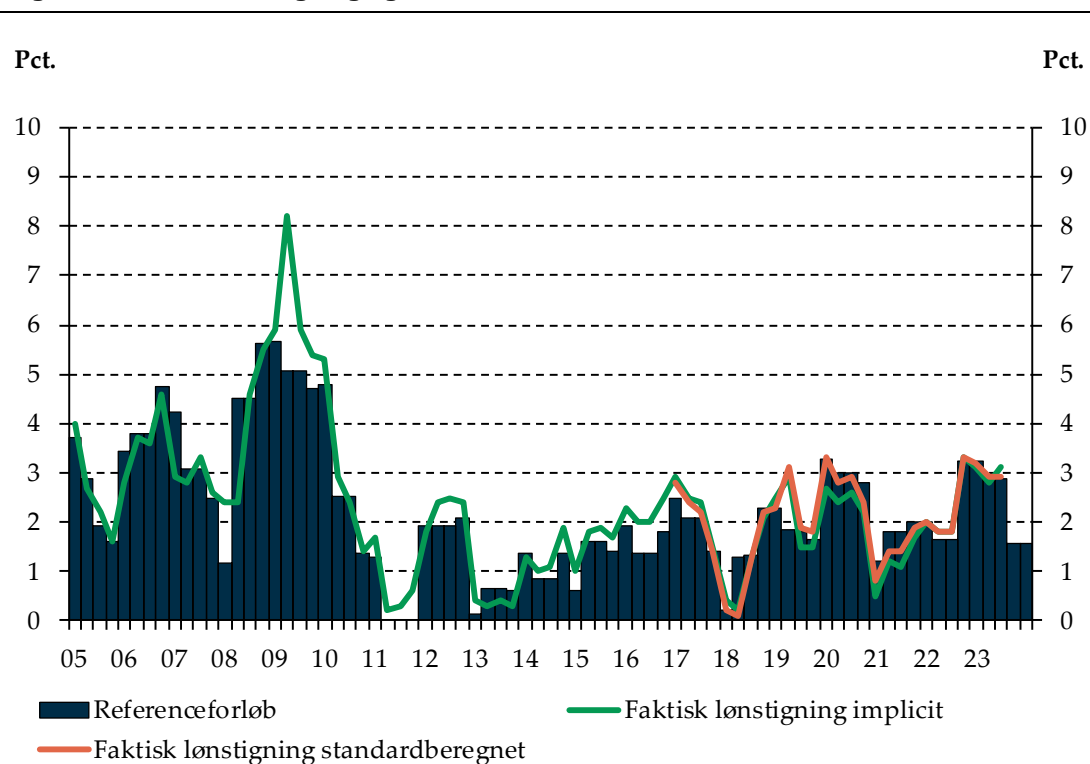
Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 4b. Lønudvikling i kommunerne - implicit

	3. kvrt. 2022	4. kvrt. 2022	1. kvrt. 2023	2. kvrt. 2023	3. kvrt. 2023
	----- Årlig ændring i pct. -----				
Rengøring og anden operationel service	1,9	3,5	3,4	2,9	2,8
Administration	1,8	3,9	3,4	3,2	3,1
Undervisning	1,8	3,1	3,0	2,6	2,8
Sundhedsvæsen	2,3	3,6	3,5	3,1	3,0
Sociale institutioner	1,8	3,3	3,1	2,7	3,2
Kultur og fritid	1,9	3,5	3,4	3,0	3,7
I alt, implicit	1,8	3,3	3,1	2,8	3,1

Kilde: Danmarks Statistik.

I 3. kvartal 2023 lå den implicitte lønudvikling for kommuner 0,2 pct.-point over referenceforløbet, mens den standardberegnete lønudvikling for kommunerne følger referenceforløbet i 3. kvartal, *jf. figur 3*.

Figur 3. Faktisk lønstigning og referenceforløb i kommuner

Anm.: Referenceforløbet er defineret som summen af generelle lønstigninger, centrale puljer, udmøntning fra reguleringsordningen, lokal- og chefløn samt feriefridage. Regionale lønindeks er udskilt fra 2008. Lønudviklingen i enkelte kvartaler kan være påvirket af forsinkelser i forhold til aftalte lønreguleringer.

Kilde: Danmarks Statistik og Statistikudvalget samt egne beregninger.

Baseret på det standardberegnete lønindeks holdt de regionalt ansatte en lønudvikling på 2,5 pct. i 3. kvartal 2023. Det er en svag stigning i forhold til 2. kvartal 2023, hvor lønudviklingen var på 2,4 pct. Blandt de regionalt ansatte oplevede *administration*, samt *sundhedsvæsen* den højeste lønstigningstakt med 2,5 pct. i 3. kvartal 2023. Den laveste lønstigningstakt var for *sociale institutioner*, samt *rengøring mv.*, som var på 2,3 pct. i samme periode, *jf. tabel 5a*.

Lønudviklingen for ansatte i regionerne baseret på det implicitte lønindeks var 2,8 pct. i 3. kvartal 2023, hvilket er en svag stigning på 0,1 pct.-point i forhold til 2. kvartal 2023. *Sundhedsvæsen og sociale institutioner* havde en lønudvikling på 2,8 pct. i 3. kvartal 2023. *Administration* havde en lønudvikling ifølge det implicitte lønindeks på 2,5 pct., jf. tabel 5b.

Tabel 5a. Lønudviklingen i regioner – standardberegnet

	3. kvrt. 2022	4. kvrt. 2022	1. kvrt. 2023	2. kvrt. 2023	3. kvrt. 2023
	----- Årlig ændring i pct. -----				
Rengøring og anden operationel service	1,4	1,9	4,4	2,9	2,3
Administration	1,6	2,8	3,5	2,7	2,5
Sundhedsvæsen	1,9	3,3	2,2	2,3	2,5
Sociale institutioner	1,3	2,6	3,1	2,6	2,3
I alt, standardberegnet	1,8	3,2	2,4	2,4	2,5

Kilde: Danmarks Statistik.

Tabel 5b. Lønudviklingen i regioner – implicit

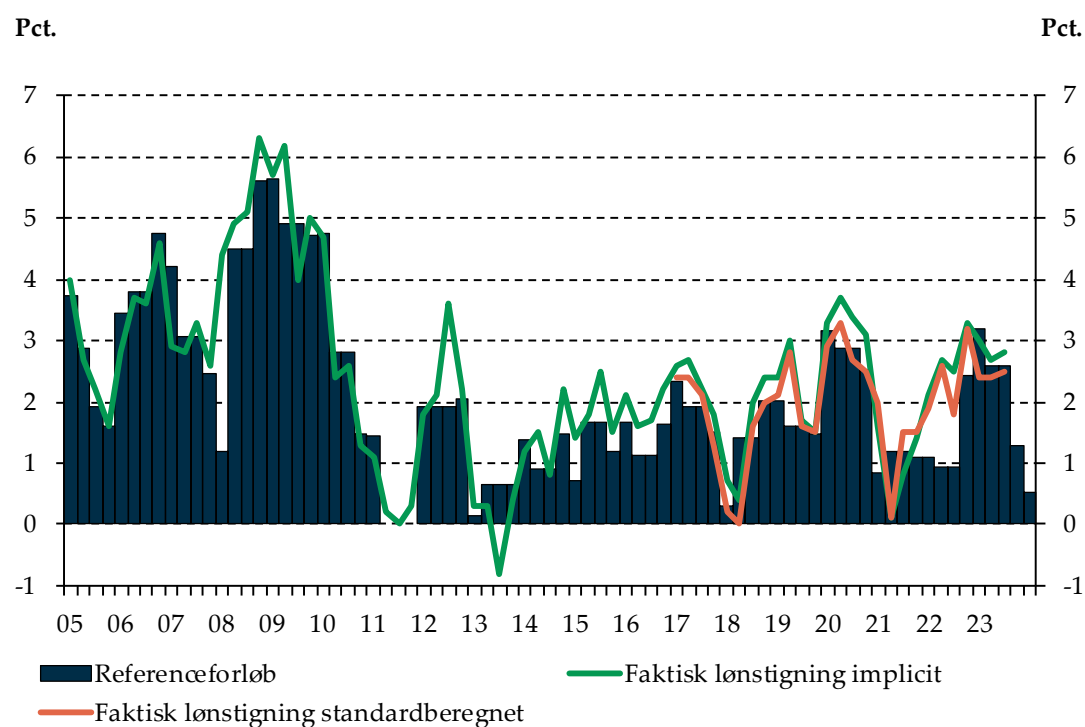
	3. kvrt. 2022	4. kvrt. 2022	1. kvrt. 2023	2. kvrt. 2023	3. kvrt. 2023
	----- Årlig ændring i pct. -----				
Administration	1,2	2,9	3,1	2,5	2,5
Sundhedsvæsen	2,6	3,3	2,9	2,7	2,8
Sociale institutioner	2,8	3,6	4,1	3,0	2,8
I alt, implicit	2,5	3,3	3,0	2,7	2,8

Kilde: Danmarks Statistik.

Lønudviklingen baseret på det implicitte lønindeks for regionerne har over det seneste årti gennemsnitligt ligget lidt over det regionale referenceforløb. I 2022 var reststigningen i regionerne større end vanligt, mens den i 3. kvartal 2023 var 0,2 pct.-point og -0,1 pct.-point i henhold til det implicitte hhv. det standardberegnete lønindeks, jf. figur 4. Den regionale lønudvikling har været påvirket af store udsving i genebetalingerne som følge af covid-19.¹

¹ Iht. KRL udgjorde bidraget fra genebetalinger mindst 0,4 pct.-point (absolut værdi) til den regionale lønudvikling i 8 ud af de 14 kvartalsopgørelser siden 2. kvartal 2020. I perioden august 2022 til august 2023 var bidraget -0,5 pct.-point.

Figur 4. Faktisk lønstigning og referenceforløb i regioner

Anm.: Referenceforløbet er defineret som summen af generelle lønstigninger, centrale puljer, udmøntning fra reguleringsordningen, lokal- og chefløn samt feriefridage. Regionale lønindeks er udskilt fra 2008. Lønudviklingen i enkelte kvartaler kan være påvirket af forsinkelser i forhold til aftalte lønreguleringer.
Kilde: Danmarks Statistik og Statistikudvalget samt egne beregninger

Udmøntningen af reguleringsordningerne

En vigtig del af de offentlige overenskomster er de reguleringsordninger, der skal sikre en mere parallel lønudvikling for privatansatte og offentligt ansatte. Der er en reguleringsordning for staten, en for regionerne og en for kommunerne.

Kort sagt betyder reguleringsordningerne, at der gennemføres en lønregulering, hvis lønstigningerne på det offentlige arbejdsmarked adskiller sig fra lønstigningerne på det private. Hvis lønnen på det private område eksempelvis stiger med 1 pct.-point mere end de kommunale lønninger, udløses en ekstraordinær lønstigning på 0,8 pct.-point til de kommunalt ansatte. Omvendt hvis de kommunale lønstigninger er højere end de private.

Reguleringsordningerne er fortsat baseret på Danmarks Statistiks implicitte lønindeks.

Den kommunale reguleringsordning udmøntes den 1. oktober i året og baseres på udviklingen i fire kvartaler. Den sidste udmøntning af reguleringsordningen i denne overenskomstperiode pr. 1. oktober 2023 er opgjort til 0,47 pct. Med aftalte lønstigninger på 0,81 pct. blev den samlede kommunale lønregulering d. 1. oktober 2023 1,28 pct. Den samlede udmøntning af reguleringsordningen i kommunerne set over overenskomstperioden for OK21 er 1,12 pct.

Udmøntningerne fra den regionale reguleringsordning falder også i oktober i året og baseres på fire kvartalers udvikling i den regionale lønudvikling, hvorfor udmøntningerne afviger fra de kommunale. Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2023 er opgjort til -0,27 pct. Med en aftalt lønstigning på 0,78 pct. blev den samlede regionale regulering 0,51 pct. d. 1. oktober 2023. Samlet set har reguleringsordningen i regionerne udmøntet med -0,84 pct. i overenskomstperioden.

Udmøntningen af den statslige reguleringsordning sker typisk den 1. april i året og baseres på udviklingen i de private og de statslige lønninger for 3. kvartal året før. Der benyttes en særkørsel af lønudviklingen på det statslige overenskomstområde for 3. kvartal. Udmøntningen pr. 1. april 2023 blev opgjort til 0,14 pct. Samlet set udmøntede reguleringsordningen i staten med 0,73 pct. i overenskomstperioden, *jf. tabel 7.*

Tabel 7. Generelle lønstigninger og reguleringsordningen, 2021-2023

Kommuner	2021		2022		2023		I alt	
	1. apr.	1. okt.	1. apr.	1. okt.	1. jan.	1. apr.		1. okt.
	----- Pct. -----							
Generelle lønstigninger mv.	1,00	1,01		1,90		0,30	0,81	5,02
Puljer mv.			0,65					0,65
Reguleringsordning		-0,02		0,67			0,47	1,12
I alt	1,00	0,99	0,65	2,57		0,30	1,28	6,79
<i>Samlet lønudvikling</i>		<i>1,99</i>		<i>3,22</i>		<i>1,58</i>		<i>6,79</i>
Regioner	1. apr.	1. okt.	1. apr.	1. okt.	1. jan.	1. apr.	1. okt.	I alt
	----- Pct. -----							
Generelle lønstigninger mv.	0,75	1,37		1,37	0,77		0,78	5,04
Puljer mv.			0,61					0,61
Reguleringsordning		-1,03		0,46			-0,27	-0,84
I alt	0,75	0,34	0,61	1,83	0,77		0,51	4,81
<i>Samlet lønudvikling</i>		<i>1,09</i>		<i>2,44</i>		<i>1,28</i>		<i>4,81</i>
Stat	1. apr.	1. okt.	1. apr.	1. okt.		1. apr.	1. okt.	I alt
	----- Pct. -----							
Generelle lønstigninger mv.	0,80	0,30	1,19	0,30		1,48	0,35	4,42
Puljer og andre formål			0,20					0,20
Reguleringsordning			0,59			0,14		0,73
I alt	0,80	0,30	1,98	0,30		1,62	0,35	5,35
<i>Samlet lønudvikling</i>		<i>1,10</i>		<i>2,28</i>		<i>1,97</i>		<i>5,35</i>

Anm.: Puljer mv. inkluderer bl.a. organisations- og lavtløns- og ligelønspuljer samt puljer til rekruttering og strategi. Alle udmøntningerne af reguleringsordningerne er beregnede.

Kilder: Forlig mellem Skatteministeren og CFU, forlig mellem KL og Forhandlingsfællesskabet, forlig mellem RLTN og Forhandlingsfællesskabet.

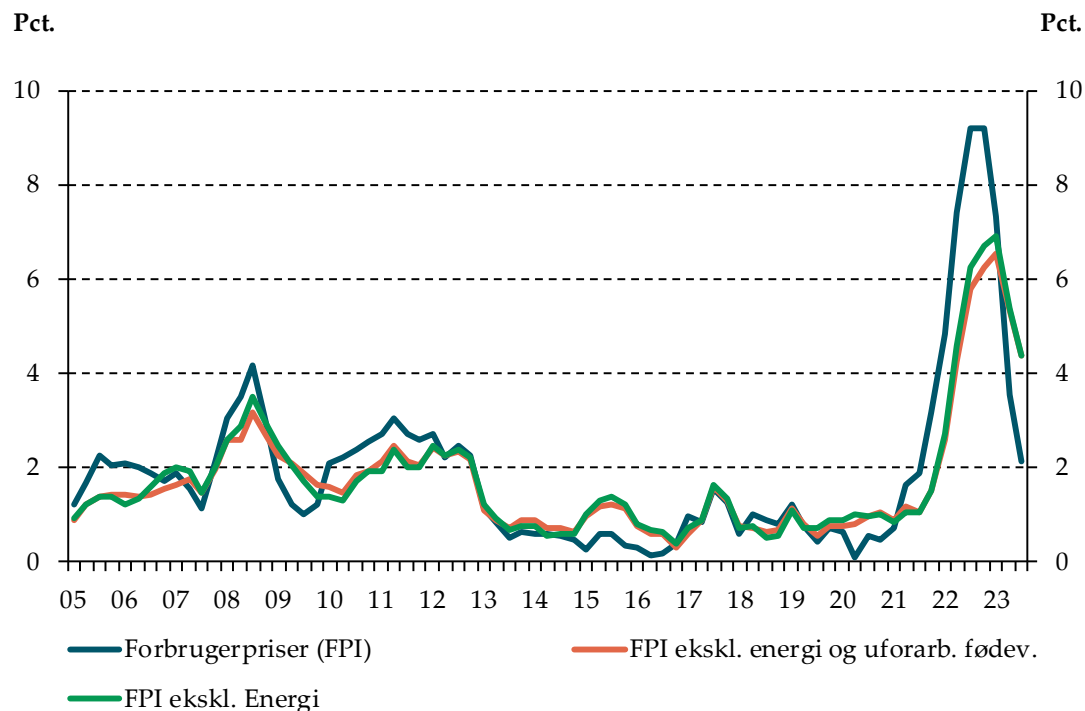
Udviklingen i reallønnen

Reallønnen angiver, hvor meget lønstigningen overstiger inflationen. Den er dermed et mål for den reelle forbedring i købekraft som følge af lønudviklingen.

I 3. kvartal 2023 var inflationen 2,1 pct., hvilket er godt 1,4 pct.-point lavere end i 2. kvartal 2023, *jf. figur 5.* Kerneinflationen, dvs. stigningen i forbrugerpriserne ekskl. energi og ikke-forarbejdede fødevarer, aftog til 4,4 pct. 3. kvartal 2023.

Særligt prisudviklingen på energi er en hovedårsag til udviklingen i inflationen de seneste par år.

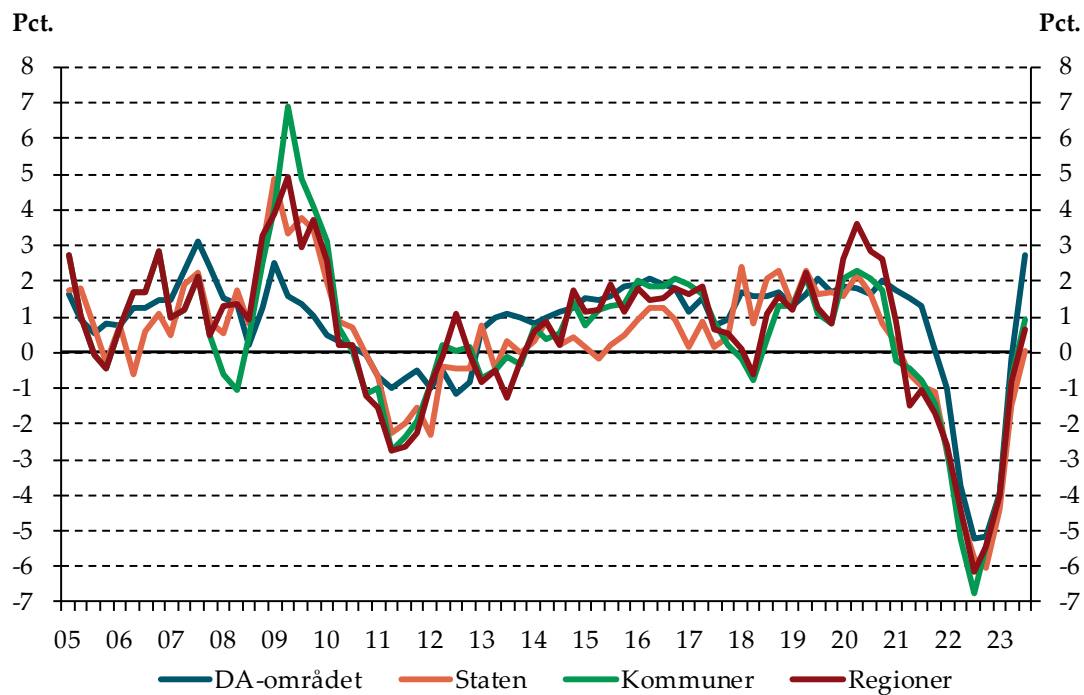
Figur 5. Udviklingen i forbrugerpriserne

Kilde: Danmarks Statistik.

De privatansatte på DA-området havde i 3. kvartal 2023 en reallønsstigning på 2,7 pct. I henhold til det implicitte lønindeks steg reallønnen for ansatte i kommuner og regioner med hhv. 0,9 pct. og 0,7 pct., mens reallønnen for statsansatte steg med 0,1 pct. Det er første gang i ni kvartaler, at reallønnen for de offentligt ansatte stiger, jf. figur 6. Figur 6 viser reallønnen opgjort på baggrund af det implicitte lønindeks for de offentlige del-sektorer. Opgøres reallønnen på baggrund af det standardberegne lønindeks har der ligeledes været faldende realløn i ni kvartaler i træk, mens reallønnen i 3. kvartal 2023 er stigende for alle tre offentlige delsektorer.

Figur 6. Udviklingen i reallønnen i stat, kommuner, regioner og på DA-området

Anm.: Først fra 2008 skelnes mellem lønudviklingen for ansatte i kommunerne og for ansatte i regionerne. For de offentlige delsektorer er reallønnen baseret på det implicitte lønindeks.

Kilde: Danmarks Statistik, DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.